

In het Verbond Gods lag de basis van Israëls volksbestaan. En zoo behoorde dan ook, naar Kübel meent ¹⁾, de Israëliet niet reeds door zijne geboorte tot het volk, maar eerst door de besnijdenis ²⁾, gelijk ook thans de verbinding met de Kerke Christi tot stand komt door den Heiligen Doop ³⁾.

1) T. a. p., bl. 11 noot *.

2) Het feit, dat de besnijdenis ook bij andere volkeren voorkomt, zouden sommigen, die aan den Goddelijken oorsprong der Mozaïsche instellingen wenschen te blijven gelooven, liefst wegcijferen, gelijk het door anderen wordt aangegrepen ten betooge, dat die instellingen op gansch natuurlijke wijze ontstaan, en goeddeels aan andere volken zijn ontleend. Zoo zegt ook Hüllmann, *Staatsverfassung der Israëlitien*, bl. 70, dat in verschillende deelen „das Gepräge der Mosaischen Verfassung deutlich genug Ägyptische Züge (verrät). Hauptsächlich gehören dahin die Beschneidung, und die Enthaltung von dem Genusse des Schweinefleisches“. In dien trant ook Schiller, *Die Sendung Moses*. Toch is dit oppervlakkigheid. Ja, reeds is het onjuist, dat de besnijdenis onder Israël geheel aan die bij andere volkeren gelijk was. *De Heraut* van 31 Aug. 11. (No. 662) wijst daarop in deze woorden: „Men wete namelijk, dat de instelling die God de Heere voor de Besnijdenis gaf, op twee belangrijke punten afweek van hetgeen destijds bij de volken van rondsom als gewoonte gold. In Egypte b. v. werd niet elk man uit het volk, maar in hoofdzaak alleen de priesterkaste besneden. En ten tweede... deze operatie werd bij de Egyptenaren niet aan de kleine kinderkens, maar eerst bij rijper ontwikkeling toegediend; gelijk nog heden ten dage de Mahomedanen vaak niet tot de Besnijdenis overgaan, eer de leeftijd van 12 à 13 jaren is bereikt.“

Ook ligt in dit uitstellen totdat de prilste jeugd voorbij is, iets natuurlijks. Maar bij opzettelijke wilsopenbaring Gods werd aan Israël, voor wien de besnijdenis tevens Verbondsteeken was, geboden haar reeds op den achtsten dag te verrichten. En wel „om juist op Gods bedoeling met de kleine kinderen de aandacht te vestigen. Het is een duidelijke verklaring van Godswege aan zijn kerk, dat in zijn Verbond ook reeds met de pasgeboren kinderkens zal worden gerekend.“

Maar nog afgezien van deze twee punten van verschil behoeft ons in ons geloof niet te schokken, dat de besnijdenis ook elders bekend was, evenals de daaruit met zooveel klem getrokken conclusie van Hüllmann slechts oppervlakkigheid toont. „Gelijk God de Heere bij de instelling van den heiligen Doop niet iets nieuws instelde, maar een bestaande en algemeen bekende gewoonte, in zijn heilige ordinantie opnam; en bij de instelling van het heilig Avondmaal, niet een geheel nieuwe zaak invoerde, maar op een eeuwenoude instelling een geheel nieuw stempel drukte; zoo ook ging het met de Besnijdenis toe. Als operatie was ze sinds lang bekend en in vrij uitgebreid gebruik, en het was deze bekende acte, die God de Heere nu overnam en in zijn heiligen dienst invoerde.“

Voorts vestigt, t. a. p., ook Dr. Kuyper de aandacht op de *nationale* beteekenis, die de besnijdenis nevens de lichamelijke en de geestelijke beteekenis had, waarom zij dan ook niet als in Egypte tot eene enkele klasse beperkt, maar volstrekt algemeen was.

3) De bediening van dit Sacrament is allermint eene gemakkelijke taak. Eener-